

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 8. marca 2006,

ktorým sa ustanovuje, že článok 30 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb sa uplatňuje na výrobu elektrickej energie v Anglicku, Škótsku a vo Walese

[oznámené pod číslom K(2006) 690]

(Iba anglický text je autentický)

(Text s významom pre EHP)

(2006/211/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb ⁽¹⁾, najmä na jej článok 30 ods. 4 a 6,

so zreteľom na žiadosť predloženú Spojeným kráľovstvom vo forme e-mailu z 2. novembra 2005 a potvrdenú podpísaným faxom z 8. novembra 2005 a na dodatočnú informáciu, o ktorú požiadala Komisia vo forme e-mailu z 2. decembra 2005 a ktorú predložilo Spojené kráľovstvo vo forme e-mailu z 12. januára 2006,

so zreteľom na závery nezávislého vnútroštátneho orgánu, t. j. Úradu pre trh s plynom a elektrickou energiou (Office of the Gas and Electricity Markets), podľa ktorých sú podmienky uplatniteľnosti článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES splnené,

keďže:

(1) Článkom 30 smernice 2004/17/ES sa stanovuje, že zákazky, ktorých cieľom je umožniť vykonávanie jednej z činností, na ktoré sa vzťahuje smernica, nepodliehajú tejto smernici, ak v členskom štáte, v ktorom sa vykonávajú, je táto činnosť priamo vystavená hospodárskej súťaži na trhoch, na ktoré nie je obmedzený prístup. Priame vystavenie hospodárskej súťaži sa posudzuje na základe objektívnych kritérií, so zreteľom na osobitné charakteristiky príslušného odvetvia. Prístup sa považuje za neobmedzený, ak členský štát implementoval a uplatňoval príslušné právne predpisy Spoločenstva, týkajúce sa otvorenia daného odvetvia alebo jeho časti. Tieto právne predpisy sú uvedené v zozname v prílohe XI smernice 2004/17/ES, v ktorej sa pre odvetvie elek-

trickej energie odkazuje na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou ⁽²⁾. Smernicu 96/92/ES nahradila smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES ⁽³⁾, ktorá vyžaduje ešte vyšší stupeň otvorenosti na trhu.

(2) Podľa článku 62 ods. 2 smernice 2004/17/ES sa hlava III tejto smernice, stanovujúca pravidlá súťaží návrhov v oblasti služieb, neuplatňuje na súťaže uskutočnené na vykonávanie činností v danom členskom štáte, na ktoré sa uplatňuje odsek 1 článku 30 na základe rozhodnutia Komisie, alebo keď sa tento odsek považuje za uplatniteľný podľa druhého alebo tretieho pododseku odseku 4 článku 30 alebo štvrtého pododseku odseku 5 článku 30.

(3) Žiadosť, ktorú predložilo Spojené kráľovstvo, sa týka výroby elektrickej energie v Anglicku, Škótsku a vo Walese. Keďže trh týchto troch geografických oblastí má jednotný charakter a obmedzenú kapacitu ⁽⁴⁾ spojení medzi sieťami Spojeného kráľovstva a sieťami ostatných oblastí Spoločenstva, Anglicko, Škótsko a Wales by mali sa mali považovať za príslušný trh, ktorý prichádza do úvahy v súvislosti s hodnotením podmienok stanovených v článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES. Tento záver je v súlade s jedným zo záverov zistení uvedených v oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Správa o pokroku vo vytváraní vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou ⁽⁵⁾ (ďalej len „správa za rok 2005“), že „z hospodárskeho hľadiska ... zostávajú trhy s elektrickou energiou ... v EÚ súčasťou vnútroštátnych ekonomík“.

(4) Toto a akékoľvek iné hodnotenie obsiahnuté v tomto rozhodnutí sa prijíma výlučne na účely smernice 2004/17/ES a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 27, 30.1.1997, s. 20.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 37.

⁽⁴⁾ Rádovo približne 4 % dopytu v čase špičky.

⁽⁵⁾ KOM(2005) 568, konečné znenie z 15.11.2005.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Komisie (ES) č. 2083/2005 z 19. decembra 2005 (Ú. v. EÚ L 333, 20.12.2005, s. 28).

- (5) Spojené kráľovstvo implementovalo a uplatnilo nielen smernicu 96/92/ES, ale aj smernicu 2003/54/ES. Z tohto dôvodu a v súlade s prvým pododsekom odseku 3 článku 30 sa prístup na trh má považovať za neobmedzený.
- (6) Priame vystavenie hospodárskej súťaži sa má hodnotiť na základe rôznych ukazovateľov, z ktorých žiaden nie je sám o sebe rozhodujúci. V správe za rok 2005 Komisia uviedla, že „mnohé vnútroštátne trhy vykazujú vysoký stupeň koncentrácie priemyslu, ktorá bráni rozvoju efektívnej hospodárskej súťaže“⁽⁶⁾. Preto uvažovala, že pokiaľ ide o výrobu elektrickej energie, „jedným z ukazovateľov stupňa hospodárskej súťaže na vnútroštátnych trhoch je celkový podiel troch najväčších výrobcov na trhu“⁽⁷⁾. Podľa najnovších dostupných informácií, celkový trhový podiel troch najväčších výrobcov na veľkoobchodnom trhu je 39 %⁽⁸⁾, čo je dostatočne nízka úroveň a malo by sa to považovať za prejav priameho vystavenia hospodárskej súťaži.
- (7) Za ukazovatele by sa mali pokladať aj mechanizmy vyrovnávacích trhov. V skutočnosti „akýkoľvek účastník trhu, ktorého výrobný profil nezodpovedá charakteristikám svojich zákazníkov, môže pociťovať rozdiel medzi cenou, za ktorú prevádzkovateľ prenosovej sústavy (PPS) predá vyrovnávaciu energiu, a cenou, za ktorú kúpi späť nadbytočnú výrobu. Tieto ceny môžu byť stanovené pre PPS priamo regulátorom; alebo prípadne sa bude využívať trhový mechanizmus, v ktorom cena bude určená ponukami iných výrobcov s cieľom regulovať ich výrobu smerom nahor alebo smerom nadol. (...) Vážny problém pre malých účastníkov trhu vzniká vtedy, ak existuje riziko veľkého rozpätia medzi nákupnou cenou od PPS a predajnou cenou. Stáva sa to vo viacerých členských štátoch a pravdepodobne to poškodzuje rozvoj hospodárskej súťaže. Veľké rozpätie môže byť prejavom nedostatočnej miery hospodárskej súťaže na vyrovnávacom trhu, na ktorom môže dominovať len jeden alebo dvaja výrobcovia. Takéto problémy sú ešte horšie tam, kde používateľa siete nie sú schopní prispôsobiť svoje postavenie v reálnom čase.“⁽⁹⁾ Od zavedenia „British Electricity Trading and Transmission Arrangements“ („BETTA“) existuje pre Anglicko, Škótsko a Wales jednotný vyrovnávací trh. Okrem toho jeho hlavné charakteristiky (tvorba trhových cien, polhodinová uzávierka a relatívne malé rozpätie) by sa mali považovať za ukazovatele priameho vystavenia hospodárskej súťaži.
- (8) Vzhľadom na charakteristiky príslušného produktu (elektrická energia) a nedostatok alebo nedostupnosť vhodných náhradných výrobkov alebo služieb má cenová hospodárska súťaž a tvorba cien väčší význam pri hodnotení stavu hospodárskej súťaže na trhu s elektrickou energiou. Počet zákazníkov, ktorí prechádzajú k inému dodávateľovi, je ukazovateľom skutočnej cenovej hospodárskej súťaže a takto nepriamo „prirodzeným ukazovateľom účinnosti hospodárskej súťaže. Ak iba málo zákazníkov prechádza k inému dodávateľovi, je to pravdepodobne problém fungovania trhu, aj keď by sa nemali ignorovať výhody vyplývajúce z možnosti opätovného vyjednávanía s už existujúcim dodávateľom.“⁽¹⁰⁾ Okrem toho, „existencia regulovaných cien pre konečného odberateľa je jasným kľúčovým faktorom správania sa zákazníka. (...) Hoci ponechanie kontrol môže byť odôvodnené v prechodnom období, s blížiacou sa potrebou investovania budú spôsobovať čoraz väčšie narušenia“⁽¹¹⁾.
- (9) V Spojenom kráľovstve je stupeň prechodu k inému dodávateľovi pre tieto tri kategórie odberateľov – veľkí a veľmi veľkí priemyselní odberatelia, malí až stredne veľkí priemyselní a obchodní odberatelia a veľmi malí obchodní odberatelia a domácnosti – viac ako 70 % pre prvé dve skupiny a takmer 50 % pre poslednú kategóriu⁽¹²⁾, pričom kontrola cien pre konečných odberateľov bola zrušená v roku 2002⁽¹³⁾. Situácia v Spojenom kráľovstve je preto uspokojivá, pokiaľ ide o prechod k inému dodávateľovi a kontrolu cien pre konečného odberateľa, a mala by sa považovať za ukazovateľ priameho vystavenia hospodárskej súťaži.
- (10) Vzhľadom na tieto ukazovatele a na celkovú situáciu tohto odvetvia v Anglicku, Škótsku a vo Walese – osobitne rozsah, do akého boli siete oddelené od výroby/dodávky a účinná regulácia prístupu k sieťam – ktorá vyplýva z informácií predložených Spojeným kráľovstvom, zo správy za rok 2005 a jej technickej prílohy, podmienka priameho vystavenia hospodárskej súťaži stanovená v článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES by sa mala považovať za splnenú v súvislosti s výrobou elektrickej energie v Anglicku, Škótsku a vo Walese. Ako sa uvádza v odôvodnení 5, ďalšia podmienka voľného prístupu k činnosti sa musí považovať za splnenú. V dôsledku toho by sa smernica 2004/17/ES nemala uplatňovať v prípade, keď obstarávatelia udelia zákazky, ktoré majú zabezpečiť výrobu elektrickej energie v týchto geografických oblastiach, a ani v prípade, keď v týchto oblastiach organizujú súťaže návrhov na vykonávanie takejto činnosti.

⁽⁶⁾ Pozri správu za rok 2005, s. 2.

⁽⁷⁾ Pozri správu za rok 2005, s. 7.

⁽⁸⁾ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie, technická príloha k správe za rok 2005, SEK(2005) 1448, s. 44, tabuľka 4.1. Ďalej len „technická príloha“.

⁽⁹⁾ Technická príloha, s. 67 – 68.

⁽¹⁰⁾ Správa za rok 2005, s. 9.

⁽¹¹⁾ Technická príloha, s. 17.

⁽¹²⁾ Správa za rok 2005, s. 10.

⁽¹³⁾ Technická príloha, s. 177.

- (11) Toto rozhodnutie je založené na právnej a faktickej situácii z novembra 2005, ako sa javí na základe informácií poskytnutých Spojeným kráľovstvom, správy za rok 2005 a jej technickej prílohy. Môže byť revidované v prípade, ak by výrazné zmeny v právnej a faktickej situácii znamenali, že podmienky uplatňovania článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES už nie sú splnené.
- (12) Opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Poradného výboru pre verejné zákazky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Smernica 2004/17/ES sa neuplatňuje na zákazky udelené obstarávateľmi s cieľom umožniť výrobu elektrickej energie v Anglicku, Škótsku a vo Walese.

Článok 2

Toto rozhodnutie je založené na právnej a faktickej situácii z novembra 2005, ako sa javí na základe informácií poskytnu-

tých Spojeným kráľovstvom, správy za rok 2005 a jej technickej prílohy. Môže byť revidované v prípade, ak by významné zmeny v právnej a faktickej situácii znamenali, že podmienky na uplatňovanie článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES už nie sú splnené.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska.

V Bruseli 8. marca 2006

Za Komisiu

Charlie McCREEVY

člen Komisie